

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดม
ชื่อผู้วิจัย	นางวาสนา เกตุโสระ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
ปีที่วิจัย	2566-2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาอุดม 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาอุดม 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาอุดม และ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาอุดม

วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นหารูปแบบและแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 2 ยกร่างรูปแบบและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เป็นการวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 44 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 คน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านนาอุดม จำนวน 35 คน เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม คู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร แบบประเมินคุณภาพรูปแบบตามมาตรฐาน 4 ด้าน และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาอุดม พบว่า สถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน ในการดำเนินงาน มีการสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเห็นความสำคัญในการส่งเสริมผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำมีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สร้างการรับรู้ และสร้างความเข้าใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการดำเนินงาน 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบมี 5 ขั้นตอน ตามชื่อรูปแบบ AADIE Model ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการสร้างความตระหนัก (Awareness : A) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรม (Analysis and Design : AD) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนำไปปฏิบัติ (Implementation : I) และขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน (Evaluation : E) ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า รูปแบบการบริหารมีความเหมาะสมมาก และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

3. ผลการศึกษาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดม มีข้อสรุปดังนี้

3.1 ระดับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดม โดยรวม มีผลการดำเนินงานในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.71) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดมีคุณธรรมของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละวัย

3.2 นักเรียนโรงเรียนบ้านนาอุดม มีการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.66) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การมีผลงานและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดม มีข้อสรุปดังนี้

4.1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดม ในภาพรวมมีผลการประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D.=0.61)

4.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดมของครูผู้สอน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.66)

4.3 ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาอุดมของผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.63)